

Jaké je riziko Aujeszkyho choroby v ČR

Při vstupu ČR do EU bylo rozhodnutím Komise č. 320/2004 ze dne 31. 3. 2004 celé území republiky prohlášeno za úředně prosté Aujeszkyho choroby prasat.

O této nákaze lze uvést, že je nebezpečná pro více druhů zvířat, přičemž prase je považováno za přirozeného hostitele, od kterého je nákaza přenosná na skot, ovce, kozy, psy, kočky, králíky i na volně žijící živočichy, u kterých vyvolává nesnesitelné svědění a následný úhyn. Nákaza se na člověka nepřenáší. U prasat se onemocnění projevuje především příznaky postižení centrální nervové soustavy, dýchacího traktu a působí potraty. Obecně platí pravidlo, že čím jsou prasata při infekci mladší, tím výrazněji u nich onemocnění probíhá. U dospělé černé zvěře proto může onemocnění probíhat nenápadně, bez výrazných klinických příznaků.

Od ukončení ozdravovacího programu od Aujeszkyho choroby v roce 1987 se v naší republice v chovech domácích prasat tato nákaza nevyskytuje a proto je vakcinace zakázána.

Při vstupu ČR do EU bylo rozhodnutím Komise č. 320/2004 ze dne 31. 3. 2004 celé území republiky prohlášeno za úředně prosté Aujeszkyho choroby prasat.

Podmínkou statutu země prosté je zákaz vakcinace v chovech domácích prasat. Pokud by tedy byla v ČR registrovaná vakcína proti Aujeszkyho chorobě pro jiné druhy zvířat než pro prasata, nebránilo by nic jejímu použití. Tato vakcína by mohla vyřešit riziko nákazy u loveckých psů. V současné době však není v ČR žádná taková vakcína registrována.

Výskyt Aujeszkyho choroby v populaci černé zvěře

V roce 2011 bylo rozhodnuto uskutečnit v populaci divokých prasat monitoring na základě sérologického vyšetření a bylo zjištěno, že pozitivních ulovených kusů je kolem 30 %.

Je tedy na místě upozornit držitele loveckých psů, aby dbali na to, aby psi nepřicházeli do přímého kontaktu s ulovenými prasaty, a také se syrovým masem a vnitřnostmi. Virus Aujeszkyho choroby je likvidován při vaření. Proto v žádném případě nekrmit psy syrovým, tj. tepelně neošetřeným, masem ani vnitřnostmi!

Počet vyšetřených a pozitivních prasat divokých v jednotlivých krajích

Kraj	Počet vzorků 8. 2011 - 5. 2012	Počet pozitivních	% pozitivních
Jihočeský	1110	389	35
Jihomoravský	328	129	39
Karlovarský	107	31	29
Královéhradecký	386	120	31
Liberecký	263	100	38
Moravskoslezský	118	46	39
Olomoucký	218	65	29

Pardubický	230	86	37
Plzeňský	569	153	27
Středočeský	475	151	31
Ústecký	117	47	40
Vysočina	393	128	32
Zlínský	235	93	39
Celkový počet vyšetření	4549	1538	33

Josef Duben, tisk. mluvčí SVS

Se psy pozor v lese na kontakty s divokými prasaty

Státní veterinární správa již několikrát upozorňovala myslivce, aby počítali s rizikem, že se jejich pes může od černé zvěře nakazit Aujeszkyho chorobou.

A právě tento týden diagnostikoval Státní veterinární ústav Olomouc případ Aujeszkyho choroby u psa ze Severní Moravy. Jednalo se o sedmiletého amerického stafordšírského teriéra, který počátkem prosince na naháňce divokých prasat přišel do styku s divočáky. Po provedené pitvě zvířete byl virus následně potvrzen molekulárně genetickými metodami.

Aujeszkyho choroba je celosvětově rozšířené virové onemocnění prasat, ale i dalších zvířat. V Evropě i přes výraznou snahu dosud nedošlo v celé řadě států k eliminaci této nákazy. V ČR byl ozdravovací program na Aujeszkyho chorobu ukončen v roce 1987 a od roku 2004 má ČR statut země prostě Aujeszkyho choroby u domácích prasat. Prase divoké je však i v ČR dále hostitelem a zároveň rezervoár viru. Tato virová infekce postihuje nervový aparát a respirační trakt, má vysokou mortalitu, zejména u selat. Aujeszkyho chorobou se mohou od prasat nakazit i další druhy zvířat, u kterých onemocnění končí vždy úhynem, léčba není možná. U psů onemocnění imituje infekci vzteklinou. Vakcinace v současné době neexistuje. Člověk není k infekci vnímavý.

V červenci 2011 vydala Státní veterinární správa pokyn k zahájení sledování Aujeszkyho choroby u prasete divokého v ČR. Do pololetí letošního roku bylo sérologicky na průkaz protilátek vyšetřeno zhruba 4,5 tisíce vzorků divočáků a z toho bylo 34 % pozitivních. Referenční laboratoří pro Aujeszkyho chorobu je pro Českou republiku Státní veterinární ústav Olomouc.

V současné době představují pozitivní divočáci riziko především pro lovecké psy, kteří při lovu přicházejí s černou zvěří do přímého kontaktu. Velmi ostražití musejí být také zemědělci chovající prasata, aby nedošlo k zavlečení nákazy do chovu domácích prasat. Státní veterinární správa i soukromí veterinární lékaři nálezovou situaci sledují a jsou v kontaktu s myslivci, kynology a zemědělci, které o rizicích informují.

Josef Duben, tisk. mluvčí SVS